

Kraków, dn. 4 października 2016 r.

Dotyczy: udostępniania gruntów miejskich cyrkom ze zwierzętami.

Pan Bogusław Kośmider
Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Z inicjatywy grupy radnych została podjęta uchwała kierunkowa Nr XXXVI/624/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie zakazu organizowania przedstawień cyrkowych z udziałem zwierząt na terenach należących do Krakowa, wskazując „kierunki działania dla Prezydenta Miasta Krakowa” (§ 1 ww. uchwały). Uchwała została przekazana do realizacji Wydziałowi Spraw Administracyjnych przy współpracy z Wydziałem Kształtowania Środowiska. Reakcją Związku Pracodawców Cyrku i Rozrywki reprezentowanego przez Pana Stanisława Zalewskiego, było wniesienie w dniu 19 lutego br. wezwania do usunięcia naruszenia prawa w związku z podjęciem ww. uchwały kierunkowej.

W toku prac nad określeniem możliwych i uzasadnionych form realizacji zapisów uchwały kierunkowej Wydział Kształtowania Środowiska przy współpracy z Wydziałem Spraw Administracyjnych przeanalizował najważniejsze regulacje dotyczące organizowania przedstawień cyrkowych z udziałem zwierząt.

Działalność cyrków jest nadzorowana przez odpowiednie organy służby weterynaryjnej, które nie tylko kontrolują stan kondycyjny zwierząt, ich dokumentację leczniczą oraz zasady ich przetrzymywania, ale też sposób ich wykorzystywania do pracy. Kwestie te reguluje ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt w Rozdziale 4 (art. 15-18) określa aspekty dotyczące pozyskiwania, utrzymywania i wykorzystywania zwierząt do celów rozrywkowych, widowiskowych itp. Warunki występów, treningów i tresury (do celów widowiskowo-rozrywkowych i obronnych) oraz metody postępowania ze zwierzętami wykorzystywanymi do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych nie mogą zagrażać ich życiu i zdrowiu ani powodować cierpienia lub zwiększenia ich agresywności oraz muszą być określone w przygotowanym przez organizatora występu scenariuszu lub odpowiednim programie zatwierdzonym przez Głównego Lekarza Weterynarii albo wskazaną przez niego osobę (art. 15 ust. 1 i 2 oraz art. 16 ust. 2 i 3). Zwierzęta powinny mieć zapewniony właściwy wypoczynek, opiekę lekarsko-weterynaryjną (art. 15 ust. 4 i 5). Przepisy ustawy mówią też wprost, jakich praktyk i zachowań wobec zwierząt zabrania się – m.in.: stosowania farmakologicznych i mechanicznych metod i środków dopingujących (art. 15 ust. 3); wykorzystywania zwierząt

bezpośrednio po transporcie, bez regeneracji wypoczynkowo-ruchowej (art. 15 ust. 4); wykorzystywania zwierząt w widowiskach i sportach noszących znamiona okrucieństwa, w szczególności zabrania się organizowania walk z udziałem byków, psów, kogutów (art. 16); zmuszania zwierząt do wykonywania czynności, które powodują ból lub są sprzeczne z ich naturą (art. 17 ust. 4); działalności menażerii objazdowych (art. 17 ust. 5); propagowania lub upowszechniania drastycznych scen zabijania, zadawania cierpienia lub innej przemocy, ze strony człowieka, której ofiarami są zwierzęta, chyba że sceny te mają na celu napiętnowanie okrutnego zachowania wobec zwierząt (art. 17 ust. 6).

Do tresury i pokazów dla celów widowiskowo-rozrywkowych mogą być wykorzystywane tylko zwierzęta urodzone i wychowane w niewoli i tylko takie, którym mogą być zapewnione warunki egzystencji stosowne do potrzeb danego gatunku. (art. 17 ust. 1). Zwierzęta wykorzystywane do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych mogą być przetrzymywane, hodowane i prezentowane jedynie w stadninach, cyrkach lub bazach cyrkowych oraz w miejscach przeznaczonych dla zwierząt wykorzystywanych do celów specjalnych, pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej (art. 18 ust. 1), a przetrzymywanie, hodowla lub prezentacja ww. zwierząt musi być wykonywana w sposób gwarantujący bezpieczeństwo ludzi i zwierząt (art. 18 ust. 2).

Natomiast ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt określa wymagania weterynaryjne dla podejmowania i prowadzenia działalności nadzorowanej jaką jest działalność cyrkowa. W świetle jej przepisów (art. 24 i):

Powiatowy lekarz weterynarii wykonuje zadania i czynności właściwego organu w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 1739/2005 z dnia 21 października 2005 r. ustanawiającego wymogi dotyczące zdrowia zwierząt w odniesieniu do przemieszczania zwierząt cyrkowych między Państwami Członkowskimi (Dz. Urz. UE L 279 z 22.10.2005, str. 47), [...], w tym przeprowadza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej kontrolę spełniania wymagań weterynaryjnych przy przemieszczaniu w celach niehandlowych zwierząt cyrkowych, określonych w przepisach tego rozporządzenia.

Uzupełniając zebrane regulacje należy dodać, że jak wynika z ustaleń dokonanych przez pracowników UMK, przed sądami administracyjnymi toczą się lub były prowadzone postępowania ze skarg na zarządzenia prezydentów innych miast w sprawie zakazu udostępniania gruntów miejskich cyrkom ze zwierzętami (sygn.: II SA/Bk 361/16; II SA/Rz 764/16; II SA/G1580/16). W dniu 14 września 2016 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził nieważność zaskarżonego zarządzenia w przedmiocie organizowania na terenach miasta objazdowych przedstawień cyrkowych z udziałem zwierząt (sygn.: I SA/Wa 604/16).

Biorąc powyższe pod uwagę - przepisy obowiązujących ustaw, regulujące przemieszczanie, utrzymywanie, sprawowanie opieki, tresurę i wykorzystywanie w pokazach zwierząt cyrkowych są restrykcyjne. Dają podstawy prawne do należytego zabezpieczenia tych zwierząt przed niewłaściwym traktowaniem. Jednocześnie, w przypadkach naruszania zasad dotyczących tych zwierząt zapisanych w przepisach – odpowiedni lekarz weterynarii ma prawo do odbioru zwierząt gdy uzna, że ich przetrzymywanie czy praca jaką wykonują może zagrażać ich zdrowiu lub życiu. Ponadto, cyrki, jako podmioty prowadzące działalność gospodarczą zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, muszą spełniać wymagania uregulowane w przepisach rangi ustawowej. Należy nadmienić, że Miasto nie organizuje przedstawień cyrkowych. W roku 2015 zawarto 5 umów udostępnienia terenów gminnych lub Skarbu Państwa w celu organizacji przedstawień cyrkowych. W roku 2016 nie zawarto dotychczas żadnej umowy.

LAUREAT KONKURSU

Z uwagi na wskazane uwarunkowania, ewentualne wnioski o udostępnienie terenów gminnych, składane przez organizatorów przedstawień cyrkowych, rozpatrywane będą na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Polecilem ponadto, aby w ewentualnych umowach dodatkowo zobowiązywano organizatorów do przestrzegania wszystkich przepisów i zasad dotyczących ochrony zwierząt. O ewentualnym organizowaniu przedstawień cyrkowych będzie także dodatkowo informowany właściwy Inspektorat Weterynarii.

SEKRETARZ MIASTA

Jan S.
191016

Otrzymują:

1. Adresat.
2. Wydział Kształtowania Środowiska UMK (do wiadomości).
3. Wydział Skarbu Miasta (do wiadomości).
4. A/a.

